

Котловська Я. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ
НА ПІДПРИЄМСТВІ**

В сучасних умовах інноваційна діяльність в тій чи іншій мірі властива будь-якому виробничому підприємству. Навіть якщо підприємство не є лідером на ринку інновацій, то рано чи пізно воно неодмінно зіткнеться з необхідністю проводити заміну морально застарілих технологій [1]. Інноваційні процеси та втілення їх у нових продуктах та техніці називають основою економічного розвитку.

Інноваційним процесом називається підготовка і здійснення інноваційних змін, що складається з взаємозалежних фаз, які утворюють єдине, комплексне ціле. На кінці цього процесу з'являється реалізована, використана зміна – інновація [1].

Сутність інноваційного процесу можна представити як цілеспрямовану послідовність дій по ініціації інновації, розробці нових продуктів і операцій і по їх реалізації на ринку.

Інноваційний процес включає в себе наступні елементи, ініціація; реалізація інновації; випуск (виробництво) інновації; просування інновації; маркетинг інновації; оцінка економічної ефективності інновації. Поєднання цих елементів в єдину послідовну ланцюжок утворює структуру інноваційного процесу [3].

До основних принципів ефективного управління інноваційним циклом відносяться: самоорганізація; організація інформаційних потоків; циклічність; передбачення; лояльність; цілісність; безперервність; цілеспрямованість; наукова обґрунтованість; відповідальність; розвиток; гармонійність; ресурсне забезпечення; послідовність; варіантність; подолання опору; наявність зворотних зв'язків і ін.

Дотримання даних принципів сприяє успішній реалізації інноваційних процесів, збільшення інтелектуального капіталу підприємства, розвитку процесу генерування нових знань та інтелектуальної діяльності. Швидкі зміни зовнішнього середовища роблять значний вплив на управління інноваційним процесом і визначають високі вимоги до освіти персоналу та його особистим якостям, найбільш значущими з яких є ініціатива і підприємницька здатність.

Управління інноваційним процесом повинно забезпечувати виконання таких основних функцій:

- 1) пізнавальну (приріст загальних знань);
- 2) інформаційну (їх поширення);
- 3) дослідницьку (цільове придбання знань в певній галузі);
- 4) перетворюючу (поліпшення існуючих і створення принципово нових об'єктів і процесів);

- 5) економічну (скорочення витрат праці);
- 6) мотиваційну (стимулювання творчості);
- 7) соціально-споживчу (забезпечення людей все більш досконалими благами і послугами);
- 8) ресурсо- та природозберігаючих (створення технологій, що забезпечують охорону навколишнього середовища та економію природних ресурсів) [2].

Успішність впровадження інновації значною мірою визначається ступенем безперешкодності проходження по логічному ланцюжку операцій. Цього можна досягти шляхом узгодження суміжних підрозділів при переході від однієї операції до іншої. Чи не маловажно для цього і стимулювання організацій, відповідальних за відповідні операції.

Таким чином, ефективне управління інноваційними процесами пов'язано з об'єднанням в процесі діяльності підприємств всіх елементів системи наука – технологія – виробництво – споживання, яке повинно передбачати створення розгалуженої системи збутового і сервісного обслуговування для стимулювання наукових досліджень і активізації винахідницької діяльності на основі підключення нового типу зв'язків – зворотних зв'язків в інноваційному процесі.

Список використаних джерел:

1. Мельниченко В.В. Інноваційний менеджмент: Навч. посібник [Електронний ресурс]: Режим доступу http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/450/1/1-posibnyk_innovaciny_menedzment_dudar.pdf
2. Бекетов Н.В. Інноваційна діяльність і інноваційний процес: сутність та основні етапи дослідження в економічній літературі. *«Економічний аналіз: Теорія і практика»*. 2008, №3 (108). с. 122-126
3. Козакова О.М. Інноваційні фактори підвищення потенціалу розвитку сучасних підприємств. [Електронний ресурс]: Режим доступу https://economics.opu.ua/files/science/innov_roz/2015/s_4.pdf
4. Гринько Т.В. Формування системи управління інноваційним розвитком підприємств / Т.В. Гринько // Вісник Хмельницького національного університету 2010, № 4. Т. 2. – С. 39-43.
5. Гринько Т.В. Формирование механизма инновационного развития предприятия. *Инвестиції: практика та досвід*, 2011. №7. Квітень. С. 18-22.